

כיצד פרק שני יבמות

כב.

עין משפט גר מצוה

ל' א מ"י פ"א מהל'
 אשות הלכה ו סמג
 לנאון קי טושי"ע אה"ע
 סימן טו ע"פ י:
 ל' ב מ"י שם וטושי"ע
 שם ע"פ יד:
 ל' ג מ"י שם וטושי"ע
 שם ע"פ טו:

ב' ד מ"י שם וטושי"ע שם:
 מ"א ה מ"י פ"ד מהל'
 אסורי ביאה הלכה
 יב טושי"ע י"ד סימן רטט
 ע"פ ח:
 ג' ו טושי"ע שם ע"פ
 ח:

ג' ז מ"י פ"ג מהלכות
 עדות הלכה ו טושי"ע
 ח"מ סימן לג ע"פ יא
 וטושי"ע י"ד סימן רטט
 ע"פ ח:

ג' ח מ"י שם ופ"ד
 מהל' אסורי ביאה
 הלכה יא וטושי"ע שם:
 ג' ט מ"י פ"א מהל'
 יבוס הלכה ו סמג
 ע"פ נא ולנאון קא טור
 ש"ע אה"ע סימן קמ ע"פ
 ח:

ג' י מ"י שם הל' ג
 טושי"ע שם סי' קטו
 ע"פ ז:

ג' יא מ"י פ"ה מהלכות
 ממרים הל' ט טור
 ש"ע י"ד סימן רמא ע"פ
 ח:

ג' יב מ"י שם ופ"ה
 מהל' יבוס הלכה ד
 טושי"ע אה"ע סימן קנו
 ע"פ ז:

ג' יג מ"י פ"א מהלכות
 יבוס הלכה ו טור
 ש"ע אה"ע סימן קמ ע"פ
 ח:

תוספות ישנים

מעידין לכתלה ומ"ש
 מעריכות. ופי' הקונט'
 דלקמן אמרי' נשא אחותו
 מן האם יוצא והכא אמרי'
 מעידין לכתלה. ומימה
 לשני שנה ונשא דגבי עדות
 לא שייך ה"א טעמא דשמח
 יאמרו בלא מקדושה
 חמורה לקדושה קלה ולהכי
 מעידין אצל גבי ערוה יוצא
 שלא יאמרו בלא מקדושה
 חמורה לקדושה קלה. וי"ל
 דקא בעי משום דאמרינן
 לקמן (א') טעמא משום
 דלמי לחלוףי וחסן כן היה
 לנו לגזור בעדות כמו
 ערוה: יבוס מפטר פטר.
 מדאמרינן לקמן וכן אין לו
 עיין עליו ואיירי הכא
 תלמודא כאלו ידע הדרשא
 דלקמן אע"ג דלקמן קאמר
 מכל מקום לאמרי' מאי כן
 דקך התלמוד בכמה
 מקומות:

שניות דרבי חייה יש להן הפסק או לא. תימה דלעיל תנא דכלת
 בן זנו אסורה עד סוף כל הדורות ודומה לכ"ש בת בן
 זנו עד סוף כל הדורות שהן קורבי עמלו ולא מחמת קדושין וי"ל
 דכלת בן זנו יש (ה) לזוסרו שהן בני ירושה ושכיחא גביה אצל בת
 בני זנים לאו בת ירושה היא ולא
 שכיחא גביה:

ערוה אצל מבורה. תימה דלעיל
 קאמר דטעמא דגריס שלא
 יאמרו זכאנו מקדושה כו' והכא משמע
 טעמא משום דאמרי' לאיחלופי בישראל
 כדפי' בקונטרס וכן צפ' נושאין (לקמן
 דף טז: וס) משמע דטעמא משום
 איחלופי גבי בני יודן אמתא
 אישתחרור שרא להו רב אחא בר יעקב
 למינסב נשי דהדי וקאמר מן האם
 ולא מן האב כולי עלמא לא פליגי
 דאסור מן האב ולא מן האם כולי
 עלמא לא פליגי דמותר כי פליגי מן
 האב ומן האם ואי משום שמא יאמרו
 אמאי שרי התם מן האב ומן האם
 אצל אי משום איחלופי ניחא דכיון
 דאיכא נמי זד אב לא אחי לאיחלופי
 דבמר אב שדי להו וממריס' אין להם
 קורבת אב דכתיב ורמתם סוסים
 זרמתם ולא שייך למיגזר אטו ישראל
 ויש לומר דהני תרי טעמי זריכין
 דבקורבת אב שהיו אסורין קודמ' לא
 שייך טעמא לאיחלופי שהכל יודעים
 דרמתנא אפקריה לזרעיה כגון אשת
 אביו לרבי עקיבא ואחות אביו לרבי
 אליעזר דאמר צפ' ד' מיתות (סנהדרין
 דף נח.) על כן יעוצ איש את אביו ואת
 אמו ר' אליעזר אומר אחות אביו ור"ע
 אומר אשת אביו הוי טעמא שלא
 יאמרו כו' אצל אשת אביו לרבי
 אליעזר ואחות אביו לרבי עקיבא שרי
 דלא משום שמא יאמרו איכא ולא
 משום איחלופי איכא אצל עריות שמנד'
 אש שלא היו אסורות קודמ' יש לאסור
 משום איחלופי דמשום שמא יאמרו
 ליכא ואל דאמר בפרק ד' מיתות (ג'ו'
 ט) נשא אחותו מן האם יוצא היינו
 משום איחלופי דשמא יאמרו ליכא שלא
 היו נאסרות בגיטות ומן האב יקיים
 דמשום איחלופי ליכא צדד אב
 כדפרישית והיינו טעמא נמי דאמר
 אחין מן האם לא יעידו לכתלה
 דלמא אחי לאיחלופי אצל מן האב
 יעידו לכתלה: **ב"י** שיש ר' אה מ"א
 זוקק אשת אחיו. בגמרא מפרש
 לאמרי' ממזר וא"ת מרישא שמעינן לה
 בת ישראל לנאון וממזר דחוללת ולא
 ממייצמת ויש לומר דמי מהתם הוי
 אמרי' כששניהם ממזרים אצל כשאחיו
 המת כשר אין אחיו ממזר זוקק אשתו:
פשיטא אחיו הוא. תימה אמאי
 פשיטא ליה הא אינטרין
 שפיר לאשמעינן דמייצבי כריתות הוי
 אחיו ולא ממעטינן ליה למי שיש
 אשות לאצין זה כדפריך לקמן

דק (ב.) לרבי יוסי בר יהודה ואימא למי שיש
 לשנוי דאינטרין משום דהוי ילפינן אחיה
 דלא נימא דילף אחיה מבני יעקב דלא
 דבר פשיטא דזוקק נמי ליבוס ומשני
 דס"ד אע"ג דאחיו הוא לכל דבר
 פריך ואחיו הוא לכל דבר דהיינו
 לירשו וליטעמא לו פשיטא כיון דזוקק
 ליבוס לא פסולין אף כאן
 מייזקק

הנך תרתי דדמיין להדי כחדא חשיב להו
 והא שיתסרי והא מכל מקום לדידי חזוין לן
 דכתיבן לאיסורא אמר ליה וליטעמך אי
 הוה כתיב להיותירא מי הוות סמכת עלייהו
 דמר בריה דרבנא מי חתים עלייהו השתא
 נמי דכתיב לאיסורא לאו מר בריה דרבנא
 חתים עלייהו תני דבי רבי חייה "שלישי
 שבבנו ושבתו יושבבן אשתו ושבתת
 אשתו שניה רביעית שבחמיו ושבתתו
 שניה א"ל רבינא לרב אשי מאי שנא למעלה
 דקחשיב לה לאשתו ומאי שנא למטה דלא
 קחשיב לה לאשתו דאיסורא מכה
 אשתו קא אתי חשיב לה למטה דאיסורא
 לאו מכה אשתו קאתי לא קחשיב לה והא
 [א] בן אשתו ובת אשתו דאיסורא מכה אשתו
 קאתי ולא חשיב לה איידי דתנא שלשה
 דורות למטה [ב] ידידה ולא חשבה תנא נמי ג'
 דורות למטה ידידה ולא חשבה א"ל רב אשי
 לרב כהנא ישניות דבי רבי חייה יש להן
 הפסק או אין להם הפסק ת"ש דאמר רב ד'
 נשים יש להם הפסק ותו לא דלמא כי קאמר
 רב לההיא מתניתא ת"ש שלישי ורביעי
 שלישי ורביעי אין טפי לא דלמא משלישי
 ואילך מרביעי ואילך אמר ליה רבא לרב
 נחמן חזי מר האי מרבנן דאתא ממערבא
 ואמר בעו במערבא גזרו שניות בגרים או לא
 גזרו שניות בגרים אמר ליה השתא ומה ערוה
 גופה "אי לאו שלא יאמרו באין מקדושה
 חמורה לקדושה קלה לא גזרו בהו רבנן
 ישניות מובעיא אמר רב נחמן גרים הוואיל
 ואתו לידן נימא בהו מלתא אחין מן האם לא
 יעידו ואם העידו עדותן עדות אחין מן האב
 מעידין לכתחלה ואימור אמר אפילו אחין
 מן האם נמי מעידין לכתחלה ומ"ש מעריות
 ערוה לכל מסורה (ג) עדות לבית דין מסורה
 ה"ג דה"ג שנתגייר כקמן שגולד דמי: **בתנ"י**
 "מי שיש לו אח מכל מקום זוקק את אשת
 אחיו ליבוס ואחיו הוא לכל דבר חוץ ממי
 שיש לו אח מן השפחה ומן העובדת כוכבים
 "מי שיש לו בן מכל מקום פוטר אשת אביו מן
 היבוס ירוחייב על מכתו ועל קללתו ובגו לכל
 דבר ירוחייב ממי שיש לו בן מן השפחה ומן
 העובדת כוכבים: **ג"מ** מכל מקום לאתויי מאי
 אמר רב יהודה ב"לאתויי ממזר פשיטא אחיו
 הוא מהו דתימא לילף א אחיה אחיה מבני
 יעקב מה להלן כשרין ולא פסולין אף כאן
 כשרין ולא פסולין קמ"ל (ד) ואימא הכי נמי
 כיון דלענין יבוס מייפטר נפטר

הנך סרטי דדמיין להדי. אשת אחי אבי האב
 אחיה דלא ולמטה ידידה ערוה: שנישי צנצנו.
 בת בן זנו דלא בת
 ערוה: ושבתו. בת בן זנו שהרי בת זנו
 ערוה הלכך בת
 בן זנו שניה וכן בת בן זנו של אשתו או
 בת בן זנו רביעי שבתו היינו
 אש חמיו והוא דור רביעי לאשתו
 ואשתו בכלל: ושבתו. אש חמ
 חמותו: שניה. דאש חמיו ואש
 חמותו ערוה שהן בכלל אשה ובת זנה
 אשה ובת זנה הלכך חמיו) שניה: מאי
 שנה למעלה. דקרי לאש חמיו
 ואש חמ חמותו רביעי וקא חשיב
 לאשתו בחוסבנא דרבי: ומאי שנה
 למטה. דקרי לבת בן זנו דור שלישי
 ולא חשיב אשתו דמהו רביעי: לאו
 מכה אשמו קאתי. אלא מכה ידידה
 דצנצנו מאנוסה עסקינן: לההיא
 מסניסא. הא דקתני לעיל) מה הן
 שניות דההיא איירי רב ואמר ארבע
 יש להן הפסק) ותו לא אצל בהנך דר'
 חייה איכא: פ"ט. דמני שניות דר'
 חייה שלישי צנצנו ורביעי שבחמיו ותו
 לא אלמא יש להם הפסק: בגרים.
 גזרו שניות שאם היה גר נשוי אש חמיו
 יוצא: מקדושה חמורה. שהעובדי
 כוכבים מזהרין על העריות: לא
 [ב] שם למטה ידידה כו'
 למטה ידידה. י"ב גירסת
 הרמב"ם להפך איידי דמני
 כו' למטה ידידה כו' למטה
 ידידה:

(א) [ביבלי ה': ג] [לקמן
 מח: סג. טז: בסורות ח.א.
 ג] [לעיל ח: ז' צ' קי:]
 (ד) [ע"י תוספות סוטה טו.
 ד"ה ח.ו. ט.] [אמס רש"י,
 ח. דף כ"א: ג.] [לעיל כ"א: ג.]
 (ה) [ב"מ: א' נכר. ט.] [ע"ב,
 י. [שם] ח. ט.] [שם],
 ט. [ב"מ: א' ונכר],
 ט. [ב"מ: א' ונכר],
 ט. [ב"מ: א' ונכר].

גליון הש"ס
 גמ' הו"א ואתו לידן.
 שבת פ"א ע"ב ופ"ג:

הגהות הב"ח
 (א) תוס' ד"ה שניות וכו'
 לאוסרה יותר שהן בני
 ירושה:

הגהות הגר"א
 [א] גמ' בן אשתו ובת
 אשתו. י"ב ג' הרמב"ם ב"ב
 ובמו דאסורה כו' ופי'
 מכה כו' שכל ז' מינה
 אסור (ועמ"ש רבינו
 באה"ע סימן טו ס"ק ג.)
 [ב] שם למטה ידידה כו'
 למטה ידידה. י"ב גירסת
 הרמב"ם להפך איידי דמני
 כו' למטה ידידה כו' למטה
 ידידה:

מוסף רש"י
 אחיה אחיה מבני
 יעקב. כי ישבו אחים,
 שם עשר אחים בני אביו
 (לעיל ז'.)